

— Бурада нә әкмисиниз?
— Яхшы ядымда дейил, дейәсән памбыгдыр. Гой алағы тәмиз-
ләнсин, көрәк алтындан нә чыхыр?

К И Р П И

Ачыг мæктуб

Бакы шәһәри, Чапаридзе район ичрайийә комитәсинин сәдри ГӘДИРОВ йолдаша!

Һөрмәтли Гәдиров!

Дейрләр ки, сөз вахтына чәкәр. Ядынызда-дырса, кечән ил элә бу вахт мән Бакы Шәһәр району ичрайийә комитәсинин сәдринә бир мæктубла мурачиәт эдәрәк, Шәһәр районунда мәнзилләрин дүзкүн бөлүнмәмәси, отагларын нөвбәдә дуран вә һагиги әһтиячы оланларә дейил, тәсәдүфи адамларә верилмәсини кәстәрмишдим. Мән күман эдирдим ки, бу мæктубдан вә бу мæктубун музакирәси заманы Азәрбайчан Коммунист партиясы Бакы шәһәр комитәсиндә гәбул олунаң чидди гәрардан сиз дә өз һесабынызы апарачагынызы, даһа бир дә сизи нараһат этмәк лазым кәлмәйчәк. Амма сонра сизин мәнзил идарәнинин һаггында данышылан сөһбәтләри эшидиб бу гәрара кәлдим ки, гой Гәдиров йолдашын өзүнә бир мæктуб язым.

Ән әввәл сизин һаггынызда данышылан сөһбәтләр әтрафында өз фикримә билдирмәк истәйирәм. Эшитдиймә кәрә сизи бә'зән бүрократлыгга тәгсирләндирмәк истәйирләр. Мәнчә бу, һагсызлыгдыр. Әкәр белә бир адам тапылса вә десә ки, Гәдиров йолдаш бүрократдыр, ону кәндәрин мәнним яныма, чавабыны вериб йола салым. Ола биләр ки, башга һөҗсанларыннызы вар, бу барәдә мүбаһисә этмәк истәмирәм, чүнки мәсәл вар дейрләр: «Айыбсыз кәзәл олмәз!». һәр һалда сизин айыбынызы бүрократлыг дейил.

Ахы инсаф да яхшы шейди; бүрократ, сүрүндүрмәчи о адама дейрләр ки, шикайәтчиләри кет-кәлә салсын, нә «һә» десин, нә дә «йох»; сиздә исә белә сифәтләр йохдур. Урәйинизә ятан иш олаңда бир су ичим саатда һәлл әдиб гуртарарсынызы.

Элә кәтүрәк Сара ханымын отаг алмаг мәсәләсини. О Сара ханым дейрәм ки, отагында, бәзәк столунун үстүндә сизин мәнзил идарәсинин мүфәттиши Исмайловун фото шәкли вар. Сөзүм фото шәклидә дейил, адам адама ядикарлыг үчүн шәкил дә верә биләр. Бунун отаг алмаг мәсәләсинә нә дәхли вар? Сөзүм орасындадыр ки, Сара ханым сизә әризә верди вә өз гөһшүлуғунда олан икинчи отагы алмаг истәди. Исмайлов да, сиз дә яхшы билрдиниз ки, Сара ханым икинчи отагы алмадан да кечинә биләр вә районунда һәмнин отага әһтиячы оланлар чох-чохдур. Амма фикирләшдиниз ки, бир отагдан өтрү Сара ханымын үрәйини сындырмага дәймәз. Бу ил январын он бешиндә Исмайлов онун әризәсинин үстүнә «6 январ» тарихи илә дәркәнар язды. Сонра бу мәсәлә мар-

тын 10-да РИК ичласында музакирә олуңду. Протоколда да кәстәрилди ки, куя мәсәлә февралын 25-дә музакирә әдилмишдир. Башга идарәләрдә әризәләр айларла ятыб галдыгы һалда, сиздә Сара ханымын әризәси илдырым сүр'әти илә әлдән-әлә кечди, шәхсән сизин мәнзил идарәсинин мүдири Фәрһадовун, мүфәттиши Исмайловун, юрист Фишманын дәркәнары илә бешчә күнүн ичиндә гайдая салынды, отаг да Сара ханыма тәһвил верилди. Даһа бундан сонра ким дейә биләр ки, Гәдиров сүрүндүрмәчидир вә формалистдир.

Башга ердә бир кағзын үстүнә балача бир дәркәнар яздырмаг үчүн беш чүт чәкмә йыртырлар, амма сизин идарәниндә тәрсинә: кағыз язылмамышдан габаг дәркәнар язылыб һазыр олур. Мисал үчүн, кәтүрәк Бникашвили илә Әрәбовун отаг мәсәләсини, онлар бу ил февралын 14-дә әризә языб отаг истәмишдиләр. Амма сизин протоколларыныздан мә'лум олур ки, РИК-дә бу мәсәләйә һәлә январ айынын 30-да, йә'ни әризә верилмәйшдән ики һәфтә габаг бахылыб гәрар чыхарылмышдыр.

Сизин районунузда кағзыларын үстүнә язылан тарихләрдән һеч шейтан да баш чыхара билмир. Сөзүн доғрусу, бу барәдә сизи тәгсирләндирмәк истәмирик. Билирик ки, отагын мәсәләси лазым олан ердә һәлл олуңдан сонра, гәрарын һарада вә нә вахт язылмасынын һеч бир әһәмиәти йохдур. Сиз әләйә биләрсиниз ки, буну һеч бир нөвбә, гануңгайда кәзләмәдән һәлл әдәсиниз вә кәзүнүзә ким ширин көрүңдү отагы да она верәсиниз. Чох да ки, нөвбәйә дуранлар, отагы аварияя дүшәнләр бундан иңчийр, нараһат олурлар. Бунларын дәрди сизә галмайыб ки...

Анчаг, өз арамыздыр. Бир мәсәләдә бир аз хамлыг әләмисиниз. Сизин кими тәчүбәли адама буну бағышламаг олмәз. Ядыныздадырмы, район партия комитәси өз гәрарында сизин Чернявски, Исрафилов, Зейналова, Мәмәдов вә башгаларына гануңсуз мәнзил вердийиниз гейд әтмишди. Сиз дә ичласда дөшүнүзә дөйүб демисиниз ки, «архайын олун, биз район ичрайийә комитәсинин гәрарыны ләғв әдәрәк, бу адамларә гануңсуз тутдугларә отаглардан кәчүрәрик».

Ахы, нәйә лазымдыр белә вә'дләр? Нәйә лазымдыр һай-күй салмаг! Сөз верирсиниз, сонра яханыз галыр әлдә. Дейрләр вердийин сөзә әмәл элә! Ахы сиз сөз верәндә дә яхшы билрдиниз ки, она әмәл әтмәйчәксиниз. Гәрардан сонра Чернявскийә һеч бир сөз демәди-

низ. Исрафилову исә яныныза чағырыб деди-низ: «Әрдәбил бир шәһәрди, һәр кәс өз әвини вәкили. Чохда ки, райком гәрар чыхарыб, райком өз ериндә, испалком өз ериндә, сән өз ериндә, мән өз еримдә, кәл ордерини ал, кейфини көк элә».

Эвләр мүдири Мәмәдову гануңсуз тутдугу отагдан кәчүрмәк мәсәләсиндә исә әһтиячы әлдән вермәмишсиниз. Райкомун гәрарындан сонра халг һакими Ибраһимов мæктуб яздыныз. Анчаг мæктубу элә яздыныз ки, Ибраһимов охуян кими ишарәни баша дүшдү вә Мәмәдову отагдан чыхармаг һаггында «әсәс» тана билмәди. Нәтичәдә тәгсир сиздә йох, Ибраһимовун үстүндә галды. Сизә райкомда бир сөз дейә билмәдиләр. Инди Мәмәдов сизин яхшылығынызы ядына салагаг дейир: «Аллаһ Гәдиров кими РИК сәдрини бизә чох көрмәсин, йохса мәнним кими адамлар шәһәрдә саһибсиз галар».

Бағышлайын, сизә белә бир суал верим: сәдр олдуғунуз мүддәтдә өзүнүз шәхсән нечә вәтәндашын мәнзилине кедиб бахмышынызы? Лап анд ичсәниз дә, кетмәйинизә инанмаячагам. Кедиб бахмыш олсайдыныз, мәсәлән, сизә мурачиәт әдәләрән Стасенко, Багдасарова вә башгаларынын һарада вә нечә яшадыларыны көрсәйдиниз, башынызда түкләриниз биз-биз оларды. Ярым илдә сизин ичрайийә комитәси районунузуң әһмәткешләриндән 2.599 әризә алмышдыр. Сиз бу әризәләри алаң кими мәнзил идарәсинә өтүрмүшсүнүз вә орада Фәрһадовун әризә саһибләринин башына нә чүр оюн ачмасы илә марагланмамшысыныз. Йохлама заманы һәмнин әризәләрдән 773-нә һеч бир чаваб верилмәдийин айдынлашмышдыр. Даһа бундан сонра сиз нечә әһмәткешләрин гайгысына галдығынызы сөйләйә биләрсиниз?

Бурасы чох марағлыдыр ки, сизин район мәнзил идарәсиндә йохлама заманы баша әнкәл олачаг кағзылар бирдән-бирә яныр, түстү олуб һавая галыр. Бу барәдә мәнзил идарәнин катиби Суховееванын мөһарәттинә афәрин демәк лазымдыр.

Анчаг афәрин өз ериндә, әһтиячы да әлдән вермәйин! Йохса кәтүрүб яздырыныз ки; «Исмайлова Сәфурә Бөйүк Вәтән муһарибәсиндә иштирак әдиб, бөйүк гәһрәманлыглар кәстәрәб, чәһһәйә кәдәндә отагыны һөкүмәтә тәһвил вериб, инди дә гайыдыб кәлиб, бүтүн аиләси илә галыб күчәдә; өзү дә филан илдән бизим учотумузда дуруб вә и. а. вә и. а.». Иши йохлайыб көрүрләр ки, яздыларынызын һамысы ялан-палан сөзләрдир. Өзүнүздән тоғушдурмуңсуз ки, она отаг вермәйә элиңиздә бәһанә олсун. Йохса Исмайлова нә чәһһәдә олуб, нә бурнуна барыт гоҳусу дәйиб, нә дә кәдәндә отагыны һөкүмәтә тәһвил вериб.

Яланларла долу кағзыларын алтында имза атдығынызы көрәркән тәчүчүб әтдик. Чүнки сизин иш методунуз бизә мә'лумдур. Сиз чох заман мәсәләләри өзүнүз һәлл әтмәк истәмирсиниз, көрдүйүнүз ишләри башгаларынын үзәринә атырсыныз. Гәбула кәләнләрин янында бә'зән өзүнүзү тох тутуб белә кәстәрирсиниз ки, куя рәһбәр йолдашларла данышырсыныз вә онларын кәстәришилә һәрәкәт әдирсиниз.

— Юхарыдан зәнк эләйибләр, бошалмыш отагларын ачарларыны истәйирләр, филан эви тә'мир әтмәйи тапышырлар, о барәдә данышырдым!

Сизә мурачиәт әдәләрин бу чүр сөзләри инандыларыны күман әтмәйән, Сиз ичрайийә комитәси сәдри кими мәс'ул вәзифәйә сечән әһмәткешләр сиздән сөз вә вә'д йох, иш кәзләйирләр.

Әкәр сечичиләрин әтимадыны газанмаг истәйирсинизсә, онларын әһтиячларына һәссас янашын, биринчи нөвбәдә районунузда мәнзилләрин гануңсуз бөлүшдүрүлмәсинә, сатылыб-алынмасына йол вермәйин!

Бағышлайын, башағырысы вердик.

Һөрмәтлә.

ҺИНДУШКА ИМТАҢАН ВЕРИР

Мүәллим Дашбашовун
Өртүләндә гапысы,
Эшидилди эвиндән
Һиндушка гаггылытсы.
Әзиз гоңаг әйләшди.
Ачылды бағлы зәнбил
— Паһ, һиндушка дейил ки,
Бу бир гөчдур элә бил!
Дашбашов богазыны
Өскүрүб арытлады.
Каһ узагдан, яхындан
Даяныб марытлады.
Сонра күләрәк деди:
— Чаным нә хәчаләтдир!
— Мүәллим, пай кәтирдим.
— Валлаһ артыг зәһмәтдир.
— Мәнним дә бир хаһишим

Будур, зәһмәт чәкин сиз,
Имтаһаны биртәһәр
Гуртарсын гызым Нәркиз.
Бир дөрдән-заддан верин...
— Бунун нә гөрхусу вар?
Сәнин кими бир доста,
Лап баш да вермәк олар!
Күнү сабаһ язылды
Имтаһан вәрәгәси,
«Бәлә гәбул әтдиләр,
Института Нәркизи.
Анчаг дейсән бурда
Язылды бирчә ялан.
Нәркиз дейил, һиндушка
«Бәлә верди имтаһан...

Ханымана ҺҮСЕЙНОВА.

Курт

М. Ә. Сабырин вәфатынын 45 иллийи

МОЛЛАЛАР:—Элэ бү чүр сөзлэр
яздыгын үчүн аллаһын
бәласына кәлдин!
(„Молла Нәсрәддин“, 1911.)

Заһид өлмәкдән габаг мәгсудинә
чатмаг диләр,
Чәннәтә уйгу ипийлә бир кәмәнд
атмаг диләр.
Этигадынча, ятар-ятмаз гучар
гылманлары,
Ол сәбәбдәндир намаз үстүндә
дә ятмаг диләр.
Эбләһин фикринчә чәннат бир
Бухара шәһридир,
Беччә тәк гылманлары булдуғча
ойнатмаг диләр.
Мәгсәди сөвмү сәлатиндән бу
имишкән, языг,
Һәм худаны, һәм дә мәхлугаты
алдатмаг диләр...
М. Ә. Сабыр.

САБИРИНИ НИ „МУШТӘРИЛӘРИ“

МУДИР:—Мүндә бир фитва вериб мәхлугу чох
алдатмышам.

ВӘКИЛ:—Һагсыза һаглы дейиб бир чох күнаһа
батмышам.

ҺӘКИМ:—Дәрди тәшхис әтмәйиб, гөвм-әграба
ағлатмышам.

САТЫҢЫ:—Мән һалал илә һарамы бир-биринә
гатмышам.

(Анадан олмасынын 100 иллийи мүнәсибәтилә)

БЕРНАРД ШОУ

Һазырда бүтүн дүнянын тәрәггипәрвәр адамлары мәшһур инкилис язычысы Бернард Шоунун анадан олмасынын 100 иллийи кечирирләр.

Шоу XX әсрин бөйүк драматургу кими шөһрәт газанмышдыр. Шоунун п'есләри Совет Иттифагынын бөйүк театрларында дөфәләрлә ойнанылмыш, романлары, повестләри, мәгаләләри, фел'етонлары чап олушду.

Шоу бүтүн һаяты бою демократия, тәрәгги вә сүлһ уgrundа мүбаризә этмиш габагчыл язычылардандыр. Әсримизин мүһүм ичтимаи мәсәләләри онун ярадычылыгында өз әксини тапмышдыр. О, чәсарәтли сатираһы илә буржуа чәмийәтинин гүсүрларыны мөһкәм гамчыламыш, дөфәләрлә мүстәмләкәчилик әлейһинә кәскин чыхышлар этмишдыр.

Шоу октябр ингилабынын илк күнләриндән Совет Иттифагынын досту олмуш, совет гурулушуна гаршы олан чыхышлар һәмшә кәскин чаваблар вермишдыр. О, өз әсәрләриндә мүһарибә гызышыранлар, ишгалчылыг сясәти йүрүдәнләрә, фашизмә өз нифрәтини билдирмишдыр.

Бернард Шоу өз дөврүнүн ән мәзәли адамы олмушдыр. Онун әсәрләриндә ачы истәһза, зәриф кинайә вә хейирхан юмора бол-бол рәст кәлмәк олар. Шоунун зарафатлары белә дүняда бөйүк шөһрәт газанмышдыр. Онун зарафатлары гәзет вә журналларда дәрч олушмуш, радио илә верилмиш, ялһыз Инкилтәрәдә дейил, башга өлкәләрдә дә китабча һалында чыхмышдыр.

Биз Шоунун зарафатларындан бир нечәсини охучуларымызын нәзәринә чатдырырыз.

ОНУН ФИКРИНИ ӨИРӘН

Шоунун талантыны йүксәк гиймәтләндирән бир гыз язычы мәктуб языб билдирмишди ки, ад күнү мүнәсибәтилә она чох көзәл бир ит бағышлайыблар. Әкәр һөрмәтли язычы ичәзә версә өз севимли итини «Шоу» адландырмаг истәйир.

Шоу гыза белә бир чаваб көндәрмишди: «Әзиз, чаван достум. Сизин фикриниз мәнни вәләһ этди. Анчаг итин дә рә'йини билмәк лазымдыр—о, бу ады гәбул эдирми?».

А Д Ә Т

Бир дөфә ени башлаян бир язычы Шоунун янына кәлиб өз повестини охумага башлады. Шоу ериндән галхыб пәнчәрәни ачды.

Чаван язычы сорушду:
— Йохса истәйирсиниз ки, гоншулар да мәнним әсәримә гулаг ассынлар.
— Неч дә йох,—дейә, Шоу чаваб верди.— Мән ушаглыгдан адәт этмишәм, ятмамышдан габаг пәнчәрәни ачырам.

МӘН ТӘЛӘСМИРӘМ...

Һәким Шоуя деди:
— Сер, сизин нәбзиниз чох яваш вурур.
Шоу чаваб верди:
— Һөрмәтли һәким, мән неч ерә тәләсмирәм.

Мәшһур Америка нәшрийәтчысы бир дөфә Шоуну фикрли көрүб сорушду:

— Мистер Шоу, сизин инди нәләр дүшүндүйүнүзү билмәк үчүн мән чохлу доллар хәрч эдәрдим.

Шоу күлүмсәди:
— Мәнним фикрләрим неч бир гара груша да дөймәз.

Америкалы әл чәкмәди:
— Һәр һалда сөйләйин көрәк, сиз бу дәгигә нә барәдә фикрләширсиниз?
— Сизин барәниздә—дейә, Шоу нәзакәтлә чаваб верди.

ӘН ЯХШЫ ШАРЖ

Инкилис карикатурачылары чох тез-тез Шоунун карикатурасыны чәкирдиләр, анчаг онларын неч бирини Шоу бәйәнмирди. О «Манчестер Гардиан» гәзетинин әмәкдашына белә демишди:

— Фото сәксән фаиз шәкил сәһибиндән, ийирми фаизи фотографын усталыгындан асы-

лыдыр. Рәсм 75 фаиз рәссамдан, 25 фаиз шәкил сәһибиндән асылдыр. Карикатура исә йүз фаиз рәссамдан асылдыр. Буна көрә дә мәнә чәкилән шаржларын неч бири мәнә охшамыр. Мәсәлән, Лоунун шәкилләрини гәтийһән бәйәнмирәм. Анчаг бир дөфә мән бир рәссам достумун әвинә кетдим вә доғрудан да өзүмә бәнзәйән бир карикатура көрдүм! Бу, чох хоша кәлмәйән бир шәкил иди. Мән фикрләшдим ки, кедим Лоуну бурая кәтирим, көрсүн ки, шәкли нечә чәкәрләр, анчаг бу заман шәкил тәрпәнди вә мән көрдүм ки... айнанын габагында даянмышам!

ЧӘТИН МӘСӘЛӘ

Бир дини хадим Шоуя раст кәләрәк бир саатдан артыг ахирәтдән данышыб ону диндәр олмага чағырды.

Шоу деди:
— Дини гәбул этмәкдә она көрә чәтинлик чәкирәм ки, билмирәм беһишт яхшыдыр, я чәһәннәм. Аб-һавасына көрә беһишт мәнә даһа хош кәлир, анчаг чәһәннәмдән дә кечә билмирәм, орая яхшы вә шән адамлар йыгышмышдыр.

ОНА КӨРӘ

Мусиги кечәсиндә аз истә'дадлы бир скрипкачы өз әсәрини чалырды. Шоунун янында отуран бир адам концерт һаггында онун фикрини сорушду:

Шоу:
— Бу скрипкачы мәнә Падаревскини хатырладыр,—дейә чаваб верди.

Суал верән адам тәәччүб этди:
— Нә үчүн? Падаревски нә скрипкачыдыр, нә дә композитор.
— Әлә она көрә...

ИСТЕ'ҺЗА

Шоу Америка Бирләшмиш Штатларына кетмәк истәмәдийинин сәбәбини изаһ әдәрәк белә демишди:

— Мән Азадлыг һейкәлини көрмәк истәмирәм. Мән өмрүм бою языларымы истәһзалы бир тонла язмышам. Анчаг белә шей ағлыма кәлмәйиб: Америкада Азадлыг һейкәли! Йох, мәнним истәһзаларым буна чатмаз.

ӘЛӘ ИСӘ ӘЙЛӘШИН!

Инкилтәрәйә кәлән Америка туристләри һәмшә Шоу илә көрүшмәйә чан атырлар. Шоунун исә бу чүр көрүшләрдән хошу кәлир.

Язычынын әвинә сохулмага имкан тапмыш бир турист:

— Бағышлайын, мән индичә Нью-Йоркдан кәлирәм...—дейә сөзә башламышдыр. Шоу нәзакәтлә чаваб вермишди:

— Әлә исә әйләшин, сиз йәгин ки, йоргун-сунуз...

КӨЗҮ БАҒЛЫЧЫЛЫГ

Бир дөфә Конан-Дойл Шоу илә һипноз вә көзүбағлычылыг һаггында сөһбәт эдирди. (Шоу о заман һәлә таныммыш язычы дейилди). Шоу демишди:

— Мән бир адам таныйрам, көзүбағлычылыгда неч кәс она чатмаз. О, китаб сатан Ивансдыр, маһир һипнозчудур.

Бир нечә күндән сонра Конан-Дойл Шоуя демишди ки, Иванс Шоунун сөзләрини эшидәркән тәәччүб этмишди.

— О, гәти сурәтдә һикар эдир, дейир мәнним көзүбағлычылыг вә һипнозла неч бир әләгәм йохдур.

Шоу:
— Мистер Иванс һипнозчу дейил?—тәәччүблә чаваб вермишди.—Әкәр о, көзүбағлычы дейилсә, бәс Лондонда мәнним китабларымы нечә сатыр. Бу китаблары мүштәриләрә еритмәк үчүн бөйүк һипнозчу олмаг лазымдыр.

НӘИИ ДӘИИШДИРМӘК?

Шоунун «Мүгәддәс Ионна» адлы мәшһур п'еси ойнаныларкән тамаша анчаг әввәл күнләрдә мүвәффәгийәт газанмышды. Сонраки тамашалара кәлән аз олмушду. Бу чүр бөйүк драматургун әсәринин нә үчүн белә союг гаршыланмасынын сәбәбини өйрәнмәйә башламышлар. Мәтбуатда артыг кәскин мәгаләләр дәрч олунурду. Бу мәгаләләрин мӯәллифләри сүбүт этмәйә чалышырдылар ки, Шоунун п'есләри чәтин баша дүшүлүр, кәнч нәсл үчүн Шоу үмүмийәтлә анлашылмаздыр. Анчаг сонра тамашанын мүвәффәгийәтсизлийинин сәбәби айдынлашмышдыр. Мә'лум олмушдур ки, тамаша саат бирә беш дәгигә ишләйәндә гуртарыр, һәмнин райондаки нәглият исә анчаг кечә саат он икйә кими ишләйир. Буна көрә дә тамашачылар пияда кетмәйә мәчбур олурлар.

Театрын мүдирийәти тамашаны он дәгигә тез гуртармаг үчүн п'есин бир шәкил вә я бир эпизодуну ихтисар этмәк гәрәрына кәлди. Шоуя телеграм вуруб сорушдулар:

«Сиз нәи дәишдирмәк истәрдиниз?»
Драматургдан белә чаваб алдылар:
«Нәглияттын иш саатыны».

БИТТИЛИДӘ ТӘЗӘ ӘҖВАЛАТ

— Керисини яз! Колхоз дагылыр. Халг малы талан олур, колхоз сәдри өз гоһумларыны башына топлайыб, еди, чатды, талады... нөг-тә гой...

— Яздым.
— Тәзә хәтдән яз. Сәдр амбардан элли тон тахылы огурайыб эвинә апартдырды...
— Элли тон чох дейил?
— Яхшы, яз отуз тон.
— Енә чохдур. Инанмазлар, амбарда чәми он-он ики тон тахыл вар.
— Им... элә исә яз он беш тон апартдырыб.
— Яздым.
— Яз ки, сәдр арвад-ушағыны яйлага көндәриб.

— Ахы һәлә көндәрмәйиб.
— Сән мәнә гулаг ас! Ушаглары хәстәдир, мәктуб Бакыя чатана гәдәр көндәрәчәкдир. Сонра яз ки, сәдрлийә кечән кими яхын гоһумуну партком сечдириб.

— Инанмазлар, чүнки партком онун узаг гоһумдур. һәм дә партком бир илдир сечилиб, сәдрин кәлдийи исә дөрд айдыр.

— Буну сәнинлә мән билирәм, Бакыда отуранлары бунлардан хәбәри йохдур.
— Бирдән кәлиб йохласалар?

— Бәс бизим истәдийимиз нәдир? Гой енә дә кәлиб йохласынлар. Бу саат ишин гызғын вахтыдыр. Сәдрин башы гарышар, иш ләнкийәр, биз газанарыг. Яз!

— Яздым.
— Тәзә хәтдән ири һәрфләрлә яз: Бу әризәнин сурәти Бакыда едди ерә, Москвада алты ерә.

— Бу гәдәр ерә нә үчүн?
— Көз горхутмаг үчүн. Әризәни чох ерә көндәрәндә тәсири артыр.

— Яздым, имза нә гоюм?
— Яз «Намуслу колхозчулар».
— Тутмаз, о бири әризәләрдә о чүр язмышам.

— Элә исә яз колхозчулар адындан он сәккиз нәфәр. Имзалары да өзүн чәк.

— Мәсәлән, кимләрин имзасыны?

— А киши, ким ағына кәлди адыны яз ора. Кимдир итириб ахтаран. Сонра да чүрбәчүр гәлләр. Үч-дөрд адамын да еринә бармаг бас ки, охуяллары үрәйи рәһмә кәлиб тәчили комиссия көндәрсинлар.

★

Шамхор районунда Рүстәм Әлиев адына колхоза тәзә сәдр сечиләндән бир һәфтә кечмиш бу чүр әризәләрин арды-арасы кәсилмир. Бу әризәләрин йүз ийрми вәрәги район партия комитәсинә топланмышдыр. Ким билир «намуслу» колхозчуларын Москвада вә Бакыда нә гәдәр белә әризәләри вар.

Бу илин беш айында языланлары йохламаг үчүн Рүстәм Әлиев адына колхоза беш-алты дәфә комиссия кәлмиш, бир нечә дәфә колхозчулар вә колхоз рәһбәрләри район мәркәзинә чагырылмышлар.

Бәзән әризә мұәллифләри языдан ишә кечирләр. Хейли колхозчу район мәркәзинә кәлиб «ултиматум» верирләр ки: «Бизә Биттили чәмааты дейәрләр. Иш ичиндән иш чыхармагда устайыг. Я бизим кәндимиздә айрыча колхоз тәшкил әдиб истәдийимиз адамы да бизә сәдр верин, я да ки, әризәләрин да-лы кәсилмәйчәк».

Биттилидәки тәзә әһвалларын тәшкилатчылары, бармаг басылмыш әризәләрин мұәллифләри кимләрдир?

Огурлуг әтдийи үчүн колхоздан говуланлар, яғлы вәзифә ахтаран, ерини хәлвәт истәйән адамлар!.. Буларын ад-фамилияларыны исә Шамхор район партия комитәсиндә яхшы билрләр.

Я. МӘММӘДОВА.

— Чаваб вермәсәм олмаз, чаваб версәм башымы чәнчәлә саларам. Инди мән языг нә чүр әдим ки, нә шиш янсын, нә кабаб.

БОРЧЛУ БОРЧЛУНУН САҖЛЫҖЫНЫ ИСТӘР

Республика коммунал банкынын фәрди мәнзил тикинти шөбә рәиси Барсамов йолдаш Гарякинә яшаян Рүстәм Нүсейн оғлу Әлиеви яхалайыб деди:

— Сәнә яманлыг эләмәшиш ки, он алты ил бундан габаг догуз йүз манат пул борч вермишик. Инди нийә гайтармырсан?

Рүстәм тәәччүблә Барсамовун үзүнә бахды:

— Сиз нә данышырсыныз? Он алты ил бундан габаг мә-

ним сәккизчә яшым вар иди. Пул һесабламағы бачарырдым ки, кәләм сиздән борч да истәйәм?

Барсамов гәзәбләнди:
— Мәнә дәхли йохдур, сәккиз яшын олмасын, бир яшын олсун. Пул алан адамын ады, атасынын ады вә фамилиясы сәнинки илә дүз кәлир. Борчуну гайтар, йохса мәнкәмәйә вериб алачағам.

Рүстәм өзүнү сахлая билмәйиб күлдү:

— Ай йолдаш Барсамов, — деди. — Әкәр сәккиз яшында ушаға он алты ил бундан габаг дөвләтин пулуну вермишсинизсә вә индийә гәдәр дә ядыныздан чыхыб истәмәмишсинизсә, элә сизин өзүнүзү мәнкәмәйә вермәк ләзимдыр. Анчаг кедин яхшы фикирләшин!

Барсамов һәлә дә фикирләшир, тапа билмир. Күман вар ки, өзүнү эзийәтә салса әсл борчуну тапар.

Буюр ичәри, әмоғлу!

Района кедәндә вағзалда бирдән Раст кәлдим һәмерли бир достума мән.

Сорушдум: «Билетин һарады?» — дейә О, исә башлады мәнә күлмәйә.

Деди: — «Мәкәр сәнин билетин дә вар? Ағыллы адам да һеч билет алар?»

Йүз манат веринчә билетә, чекә, Отузча манат вер правадникә —

Көзүнүн үстүндә апарсын сәни».

(Ерлимин чавабы пәрт әтди мәни.)

Вахтым чатдығыны хатырладыб мән, Дедим ки: «Кедирәм, сән нә дейрсән?»

Һәмерлим гүрүрлә «ди кедәк» деди. Мән минән вагона минмәк истәди.

Кәлиб һәм билетли, һәм дә билетсиа Етишдик вагонун гапысына биз,

О, правадниклә данышмыш кими, Көрүшдү онула, танышмыш кими.

Сонра правадник көстәриб йолу, Деди: — Ичәрийә буюр, әмоғлу!

Мән дә билетими көстәриб она, Ерлимлә бирликдә кечдим вагона.

Анчаг мән бу ишдән бир шей ганмадым. Кечиб отурсам да раһатланмадым.

Ерлим дә өзүнә бурда ер әтди. Аз сонра гатар да йол алыб кетди. Билет барәсиндә дүшүнәрәк мән

Явашча ерлимә дедим: «А Бәһмән, Правадник илә гоһумсанмы сән?» Әлини һавада ойнатды Бәһмән: — Дейсән кәлләни вермисән бада, Бунлар нә бахырлар гоһума, яда, Элә бир балача күлсән үзүнә, һәр шейи анлайр о, өз-өзүнә. Мән ени бир суал вермәк истәркән Правадникимиз дилләнди бирдән: — Йолдаш сәрнишинләр! Билетләриниз!... (Әлбәзл сөһбәти тәзәләдик биз) О, йохлайыб бүтүн сәрнишинләри, Сонра да Бәһмәнә деди «кәл бәри!». Кетдиләр, кәлдиләр вә данышдылар, Өзләри билдиләр нә данышдылар. Правадник вуруб мәтләби сонә, Гоншу бир купедә ер верди она. Әлбәзл кәтирди йорган-дөшәйи... (Хүләсә... дүзәлтди бүтүн һәр шейи). Она хөрәйиндән пай да кәтирди, Нарзан да кәтирди, чай да кәтирди. Мән дә гонаг олдум бизим Бәһмәнә, О, емәкарасы көз вуруб мәнә, Деди: «Йүз веринчә билетә, чекә, Отузча манат вер правадникә».

Әкрәм НАИБОВ

БИР ДАШ АЛТДАН, БИР ДАШ ҮСТДӨН...

Бу күнлөрдө Бакыда Һөкүмәт эвинин коридорларындан бириндә Шәһәр вә Кәнд Тикинтиси Назирлийинин үмуми тикинти шө'бәсинин рәиси Гулам Агаев йолдаш-ла Мәдәнийәт Назирлийинин әсаслы тикинти шө'бәсинин рәиси Әлиса Рәсулов йолдаш бир-бирләринә раст кәлдиләр. Рәсулов Агаевин голундан тутуб бир тәрәфә чәкди:

— Бура бах, йолдаш Агаев, Иншаатчы күнү яхышлашдыр. Кәләсэн бир отуруб мәдәнийәт биналары тикинтиләринин вәзийәтинин йохлаг вә назирләримизә рапорт верәк. Гөй севиниләр.

— Этираз эләмирәм. Гөй севиниләр. Бизә дә мұкафатдан, заддан бир шей дүшәр...

Һәр ики рәис гол-гола верәрәк Агаевин кабинетинә кирди. Агаев креслосунда әйләшәрәк галын бир говлуғу көтүрдү.

— Кәл биз әввәлчә тикилән биналарын сияһысыны язаг, сонра һәр биринин нә вәзийәтдә олдуғуну айдынлашдыраг. Көтүр кағыз-гәләм, мән дейим, сән яз: Бакыда дәвләт драм театры, дәвләт китабханасы, киностудия, яй кино-театры, опера вә балет театры үчүн ярымчы бина, яшайшы бинасы, Кировабадда, Ләнкәранда, Шамхорда ғыш кино-театрлары, Евлахда китаб магазасы, Гахта, Худатда, Астарада, Хачмазда, Әли Байрамлыда, Масаллыда, Чулфада мәдәнийәт эвләри...

Рәсулов гәләми ерә гоуб севинчә голларыны ачды:

— Доғрудан да бөйүк әләмдир. Бу гәдәр тикинтигә ким севинмәз? Бу биналар гуртаранда лап ортая дүшүб сүздүрсәк дә, ярашар.

Агаев вәчдә кәлмиш достуну көй әләминдән ерә әндирмәйә чалышарат:

— Яхшы,—деди,—вахтында әввәл фәзаларда ганад чалмагдан бир шей чыхмаз. Дүш ашағы, ишимизлә мәшгул олаг.

— Әлбәттә, әлбәттә,—дейә Рәсулов күлә-күлә чаваб верди.— Анчаг мән тәклиф әдирәм ки, Азәрбайчан дәвләт драм театрынын тикинти мәсәләсини бу бири биналара гатмаяг. Ораны Нефт Сәнаеи Назирлийи тикир.

— Доғру дейирсән—Агаев говлуғун ичәрисиндән дәвләт драм театрынын һагг-һесабыны ахтарыб тапды вә сөзүнә давам әтди:—Бу тикинтинин гиймәти 12 миллион 890 мин манатдыр. Бина 1953-чү илдә башлайыб, 1957-чи илдә гуртармалыдыр. Анчаг 1956-чы илин биринчи ярысынадәк пулун һеч 20 фаизи дә хәрчләнмәмишдир.

— Даян,—дейә Рәсулов дилләнди.— Гөй һесаб әдим, көрүм бу кедишлә театр нечәнчи илдә тикилиб гуртарар. Үч ил ярымда әкәр 20 фаиз иш көрүлүбсә, театр ишәлләһ 14 илә гуртарар.

— Йох, бу факт һеч кәси севиндирмәз. Нә бизим назирләри, нә нефт сәнаеи назирини. Бу мәсәләннин үстүндән кечәк. Нечә дейәрләр, бир даш алтдан, бир даш үстдән. Мән сәнә дедим ки, көйләрдә ганад чалмаг тездир. Бир пиллә дүш ашағыя.

Рәсулов разылашды:

— Дүшдүм.

Агаев ени бир вәрәг көтүрдү.

— Кәл инди дә Нахчыван театрынын вәзийәтинин йохлаг.

— Яхшы. Анчаг дейәсэн севинән олмаячаг. Әлә дәсмал көтүрүб оранын һалына агламаг лазымдыр. Нахчыванда тикмирләр, сөкүрләр.

Агаев бир шей хатырламыш кими фикрә кетди вә сонра деди: — Йохса бинөврә мәсәләсини нәзәрдә тутурсан?

— Бәли, 1954-чү илдә бинөврәни 450 кубметр тикәндән сонра айылыблар ки, тәркиби дүз дейил. Бетонла чынғылын фаизи чашдырылмышдыр. Бүтүн 1955-чи или сөкүбләр. Һәлә инди дә сөкүрләр.

— Бәс театр нә вахт тикилиб гуртарачаг?

— Ишләр белә кетсә бу яхын илләрдә үмид йохдур.

— Бәс нахчыванлылар буна нә дейирләр?

Рәсулов чийинләрини атды.

— Кечән ил Нахчыван артистләриндән бир нәфәр назирлийә кәлмишди. Дейирди ки, театрын макетләринә вә шәкилләринә бахтада үрәйимиз ачылыр. Дейирик сағ олсун Совет Һөкүмәти. Ятсайдыг юхумуза да кирмәзди ки, Нахчыванда 6 миллион ярым манат гиймәтиндә бөйүк вә әзәмәтли бир бина тикилә биләр. Амма Нахчыван тикинти идарәси рәиси Рзаевлә баш мүнәндис Чахоянын ярытмаз иши ядымыза дүшәндә ганымыз гаралды.

Агаев әләвә мәлумат верди:

— Бир театр бинасы дейил, Рзаев вә Чахоянын бәрәкәтиндән Нахчыванда тикилән дәвләт китабханасынын да ишләри бөйрү үстәдир. Чулфа мәдәнийәт эви ярымчыг галдығындан сөкүлүб дағылыр, дашларыны, кәрпичләрини дашыйыб апарырлар.

Рәсулов дәрин бир аһ чәкди:

— Демәк Нахчыван тикинтиләри һаггында да о сөз. Бир даш алтдан, бир даш үстдән.

Агаев достунун кәдәрини дағытмаг үчүн енә зарафат әтди:

— Бәли, йолдаш әсаслы тикинти шө'бәсинин рәиси, бир нечә пиллә дә дүш ашағыя.

Рәсулов зарафатдан инчимәди. Анчаг о, Агаевин тапдыгы объектләрдән наразы иди. Говлуғу ондан алыб өзү вәрәгләмәйә башлады.

— Кәл «Азәрбайчан шәһәр вә кәнд тикинтиси» трестинин объектләрини көтүрәк. Мән о идарәнин рәиси Гәдимову таныйырам. Дил-

ли-дилавәр адамдыр, бәлкә онун тикинтиләри үзүмүзү агарда.

Агаев этираз әтмәди. Бу идарә Ләнкәранда ғыш кино-театры, Худат, Астара, Хачмаз, Масаллы, Әли Байрамлыда мәдәнийәт эвләри тикир. Трестин мүдири Гәдимов йолдаш бу тикинтиләрин вәзийәти һаггында назирлийә һесабат язмышдыр. Бу, бир нөв бармаг һесабы иди. Лап кәләкбәз чобанын сүрүдәки гоюнлар һаггында вердийи һесаба бәзәйирди: беши гаядан дүшүб өлдү, еддисини чанавар апарды, үчүнүн ғычы сынды вә санр...

Гәдимовун да тикәчәйи биналарын бир нечәси үчүн пул вахтын да бурахылмамышдыр. Худат вә Хачмазда йол олмадығындан тикинтиләрә яхын дүшә билмәмишләр. Яйда истиләр, ғышда союглар ишләмәйә мане олмушдур.

— Әп, бундан да бизә тәсәлли олмады,—дейә Рәсулов говлуғу кәнара итәләди: Ләнкәран кино-театры вә Астара мәдәнийәт эви 1956-чы илдә гуртармалыдыр. Ләнкәранда ишин 35 фаизи, Астарада 15 фаизи көрүлүмүшдүр.

— Демәк бир нечә пиллә дә...— Агаев баяг башладығы зарафаты чәсарәтсиз һалда давам әтдирди.

Достлар отуруб фикирләшдиләр. һансы тикинтини көтүрсүнләр ки, өвләри дә севиниләр, назирләри дә севиндирә билсинләр.

— Кәл Кировабад тикинти трестинин тикдирдийи объектләри көтүрәк,—дейә Рәсулов тәклиф әтди.—Бәлкә...

Агаев башыны булады.

— Бир шей чыхмаз. Трестин мүдири Рәһимов вә баш мүнәндиси Яскорски өвләри дә Кировабадда тикилән кино-театрдан әлләрини үзүбләр. Кировабадлылар дейирләр ки, бизим шәһәрә тәзә бина дүшмүр, һансыны башлайырларса, ярымчыг галыр.

Рәсулов хейли фикрә кетдикдән сонра деди:

— Яхшы, бәс нә әдәк? Бәлкә «Бакы тикинти трестинин» об-

ектләрини көздән кечирәк?

Агаев севинчә чаваб верди:

— Гөй рәдд олсун, бу трестдә, аталар демишкәк, ит йийәсини танымырды. Бу трести ләгв әләдиләр, чанымыз гуртарды. Инди трестин тикинтиләри илә бизим назирлик мәшгул олмур.

— Демәк, Бакы объектләри дә һеч.

— Бәли... Бир пиллә дә ашағы эн.

Рәсуловун сир-сифәтиндән онун әсәбиләшдийи айдын иди. Тикинтиләрин белә бир вәзийәтдә олмасы ону пәртләшдирмишди. О, ачыгы деди:

— Даһа пилләкән гуртарды, биз сәнинлә бүтүн пилләләри ашағы дүшдүк, йолдаш Агаев. Мән буну да сәнә дейим ки, белә вәзийәт сизин назирлийин пис ишләмәси үзүндән әмәлә кәлмишдир. Халг мәдәнийәт биналарынын тикилмәсини сәбрәтсизликә көзләйир. Сизин назирлик исә бармаг һесабы верир.

Агаев чаваб вермәйәрәк, Рәсуловун сакитләшмәсини көзләди вә сонра дуруб онун янына кәлди.

— Мән сәни сакит адам билдирдим,—деди,—даһа демә яман әсәби имишсән. Тутаг ки, тәгсир сизин назирликдә дейил, бизим назирликдәдир. Бундан сизә нә тәсәлли? Биналар ки, гуртармамышдыр. О ки, галды мугәссири ахтарыб тапмаға, бу барәдә чоқ чәнә деймәк олар. Сиз дейә биләрсиниз ки, тәгсир сиздәдир, пис тикирсиниз, биз дейә биләрик ки, тәгсир сиздәдир, бизи техники сәнәдләрдә вахтында тәмин әтмирсиниз вә я пулу вахтында һесабымыза кечирмирсиниз вә санр. Сонра икимиз дә әлбир олуб ғышгыра биләрик ки, тәгсирин бөйүк тәһнәзат идарәләриндәдир. Бизи вахтында тикинти материаллары илә тәмин әтмирләр. Бундан да нә сизә, нә дә бизә бир тәсәлли олар. Опа көрә мәсләһәт көрүрәм ки, һаһаг ерә дейишкә ганымыз гаралтмаяг. Дүнянын дәрди икимизә галмайыб ки? Көрмүрсәнми бизим назирләр бу вәзийәтлә разылашыб сакитчә көзләйирләр, нә вахт тикиләр-тикиләр, тикилмәз-тикилмәз... Биз нә үчүн ағзымызы ачы әдәк? һамы дөзүб көзләйир, биз дә дөзүб көзләйирик.

Рәсулов ериндән галхды.

— Сән һаглысан,—деди.—Анчаг биз бу кабинетә башга мәгсәдлә кәлмишкәк. Истәйирдик өзүмүз дә севинәк, назирләримиз дә севиндирәк.

— Йох, бу чүр мәлуматлар назирләрин ганыны хараб әдәр. Демәсәк яхшыдыр.

— Бәс нә әдәк?—Рәсулов Агаевин көзләринин ичинә бахды.

— Нә әдәчәйик?—Агаев чийинләрини атды.—Бир даш алтдан, бир даш үстдән.

...Агаев вә Рәсулов йолдашлар бу фел'етону охунда биздән ичинә биләрләр. Чүнки онларын белә көрүшү олмамышдыр. Анчаг һаһаг ерә! Онлар һәрдәнбир көрүшүб мәдәнийәт тикинтиләринин вәзийәтинин айдынлашдырса-лар, пис олмаз.

Әввә САДЫГ.

Рәссам П. ШАНДИН

— Нә олсун һесаблаычы ики манат көстәрир, һеч сәнин шәстинә ярашар ки, мөндән пулун хырдаасыны истәйәсэн?

ГҮДРЭТ ВЭ ОНУН ХОРУЗУ

Бири варды, бири йохду, Лэнкэранда Гүдрэт адлы бир адам, бир дэ онун шаналник, узунсаггал бир хорuzu варды. Гүдрэтин дуня малындан вур-тут бир арвады, дөрд ушагы, хорузун да сэккиз тоюгу, он ики чүчэси варды.

Хоруз адэти үзрэ, һэр сәһэр, күн чыхмамыш, агачын тәпәсинэ гонуб банлар, сонра эһли-эялыны башына йығыб, һэйэтдэ эшләнэр, дашдан юмшаг, димдийнэ дүшәни тоюгларына, чүчэләринэ едиздирәди.

Күнләрин бир күнүндэ Гүдрэт дөрд ушаг анасы, кәбинли арвады Мүнәввэрлэ нөвбәти дава-далашдан сонра һирсләниб һэйэтэ чыхды. һэйэтдәкиләри көрәндә ганы бир аз да гаралды; лары хоруз бөйрүнү күнә вериб шелләнир, чил тоюг балаларыны ганадынын алтына йығыб гыртлашырды. Гүдрэт үзүнү хоруз тутуб деди:

— Аһна, өз арамыздыр, кефә бахырсан һа!.

Гүдрэтин сөзләри хоруз яман ер эләди, ериндән галхыб силкәләнди вә сорушду:

— Бу сөзләри мәнә дейирсэн?

— Һә дә, дейирәм, йә'ни нә вечинә, тоюглары йығымсан башына, нә ЗАГС-ын йолуну таныырсан, нә дә алиментдән хәбәрин вар. Бәс мән нейләйим ки, тәрпәнирәм сөз олур. Аһ, бирчә сәнин ихтиярын мәнә олайды!.

Хоруз сөз көтүрдү, пипийнә гәдәр гызарды, ганад чалыб, гәзәблэ тәк бир агыз банлады. Бу вахта гәдәр һясына гысылыб үрәиндә сахладыгы дәрдини ачды:

— Каш, элэ мәним кими олайдын, мән гушлуғумла сәнин кими күндә бирини алыб, бирини бошамырам. Тоюгларымдан биринни көнлүнү сындырмырам, димдиймә дүшәни онлара едирдирәм. Амма сән... Нечә илди гапындаям, мәнә көз вериб ишыг вермирсэн. Белә дә зүлм олар? Эзаб вә эзййәтлэ бәсләдийим этли-чанлы тоюгларымы көзүмүн габағында кәсиб, тора салдыгын арвадлара едирдирсэн. Чәнкинә кечирдийим гызлардан һеч олмазса бирчәчийини мәним кими эзилләйиб сахласайдын, мән яндырмазды. Нечә илди бу һэйәтдәйәм, арзүм үрәймдә галыб, бир билмәдим ки, бу һэйәтин ханымы кимдир. Бу гәдәр дә арвад дәйишдирәләр? Мән хорузлуғумла белә гәләтләри эләмәишәм.

— Сән бу хорузлуғумла дедикләрини ериндә сүбута етирә биләчәксән? Элиндә сәнәдин-филанын вар?

Хоруз өзүнү сахлая билмәди, күлдү, элэ күлдү ки, тоюглар да гагылдашдылар, хоруз бир агыз да банлады.

— Элэ данышырсан ки, дири тоюгларын да күлмәйи тутур. Нә сүбут, нә сәнәд? һансыны дейим, бирдир, икидир мәкәр? Агабачы, Тәй-йибә, Шани, Шанһиса, Кифайәт. Кифайәтлэ кифайәтләнемәдин, Мүнәввәри алдын, инди дә тәзә эшгә дүшмүсән. Һәлэ бу мәним билдикләримдир, ким билир байыр-бачада нечәси вар. Неч инсафын-задын йохдур, о тифил балаларына языгын кәлмир?

Бала адыны эшидән чил тоюг түкләрини габартды, һарай салыб балаларыны алтына йығыды.

О бири тоюглар хәчәләтдән башларыны ашагы салыб талварын алтына йығышдылар, хоруз этрафына көз кәздириб араны хәлвәт көрәндә агзыны ачды, нә ачды:

— Адам олан бәндәйә ярашар ки, дөрд ушаг анасы Мүнәввәри авара гоюб, гызын яшында Агабәйми зорла гачырыб өзүнә арвад эдәсэн?! Ахы чамаат әтибар эдиб сәни вәзифәйә гоюб, нә үчүн өзүнү биабыр эдирсэн? Сәни бригадирликдән чыхарыб муавин гойдулар, ар эләмәдин, ахырда сучу гойдулар, гоюб гачдын. Бәс сән нәйә ярашар? Сәнин барәндә гәзәтдә фел'етон языланда да һеч утанмадын? Чох да кефинә тохунмурлар, бәс сәнин өз инсафын, вичданын?..

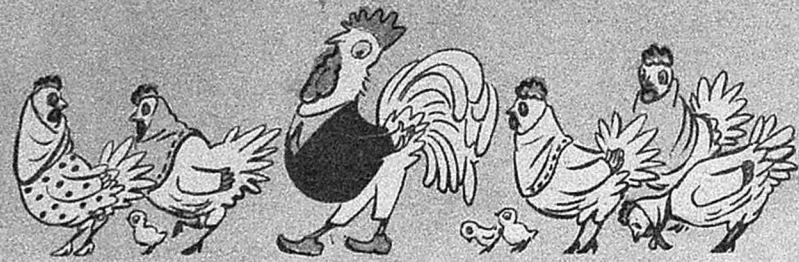
Ләнкәран районундакы Чапаридзе адына колхозун үзү, чибиндә партия билети кәздирән Гүдрэт Нүсрәт оғлу Кәримов хорузун агзыны юммаг истәди.

— Ай аллаһын һейваны, адамлар мәним ишимә гарышмыр, сәнә нә дүшүб?

Гүдрәт буну дейиб хорузун үстүнә чумду, хоруз да саһиби кими гуйруг элэ вермәк истәмәди. О, учуб агачын лап кәлләсинә гонду. Гүдрәт хоруздан интигам алмаг үчүн тоюглардан бирини чәнкинә кечирди, бычагыны чыхарыб башыны үзәндә, хоруз ганад чалыб күчү кәдикчә банлады. Гүдрәтин һансы юванын гушу олдуғуну бүтүн кәндәкиләрә эшитдирмәк, һәтта район тәшкилатларынын гулағына чәдырмаг үчүн банлады, бу сәси эшидәнләр эшитди. өзүнү эшитмәмәзлийә вуранлар да тапылды.

Хоруз инди дә өз ишиндәдир, о, һәлэ сәсини кәсмәишдир. Хоруз яхшы билир ки, кеч-тез онун сәсинә сәс верәнләр тапылачар.

Ю. ЛӘНКӘРАНЛЫ.

Редактор—Әвәз Садыг.

Редакция һей'әти: М. Абдуллаев, И. Ахундов, С. Гәдирзаде, К. Казымзаде, С. Мәликов, Г. Мәмәдли, И. Нәчәфзулу, М. Раһим, С. Рәһман, С. Рүстәм.

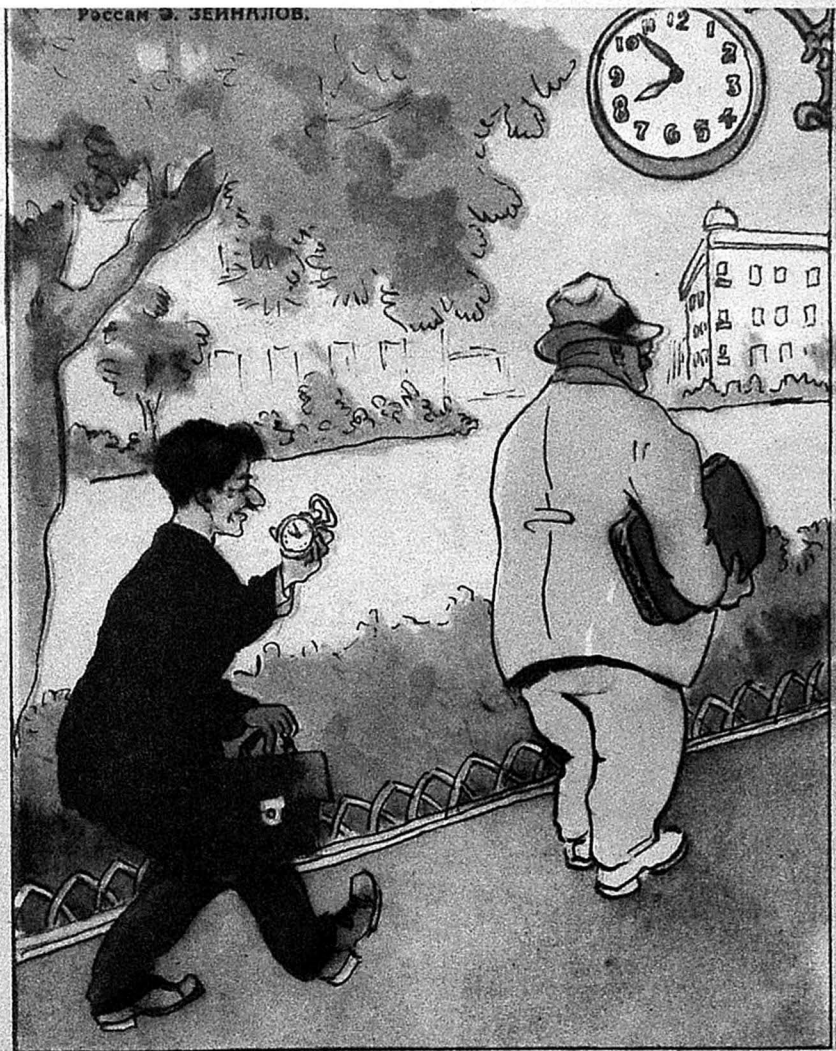
„Коммунист“ гәзетинин нәшри. Редакциянын адреси: Багы, Коммунист күчәси. 11/13, 4-чү гапы, 2-чи мәртәбә. Тел. 2-67-17. Мбунә гиймәти: айлығы 3 манат

Ф1 04426 Сифариш № 429 Тиражи 40.000. Кағыз форматы 70x4 Чала нмзаланмыш 7/VIII-56.

Азәрбајҹан ССР Мәдәнийәт Назирлигинин 26 комиссар адына мәтбәәси, Багы, Әли Байрамов күчәси, № 3.

M.F.Axundov adına
Azərbaycan Milli
Kitabxanası

1824

— Лә'нәтә кәләсэн кор шейтан, ишә тәләсирәм, мүдир дә чох яваш кедир, өтүб кечмәк дә яхшы дүшмәз.

МАНУЧАРОВУН ТӨРСЛИЙИ

Бу яхындарда бир дәстә колхозчу базарда Мәрзә район истәһлак чәмийәтинин сәдри Манучарову тутураг она дейиб:

— А киши, һеч инсафын йохдур? Кибрит, дуз нәдир ки, ондан өтрү дә бизи район мәркәзинә кәтирдирсэн?

Манучаров папиросуну дамағына гоюб онлара белә чаваб вериб:

— Әввәлә, мән кәтиртмирәм, өзүнүз кәлирсиниз. Икинчи, хәтири балыг истәйән өзүнү союг суя вурар, истәмирсиниз, кәлмәйин.

Колхозчулар Манучаровла хейли данышандан сонра айрылыб

башларыны булая-булая кедибләр. Манучаровун танышларындан бири ондан хәбәр алыб:

— О кишиләр ким иди, сәндән нә истәйирди?

— А киши, һеч нә. Онлар Ворошилов адына колхозун чамаатыдыр. Дуз беш илди ки, кәндләриндә мағазин ачдырмаг истәйирләр, мәним дә тәрслийимә дүшүб, ачмырам. Дейирәм кәндиниз чох узат дейил ки, район мәркәзи илә араныз он километр я ола, я олмая. Нә лазымдырса кәлиб алыб апарырыныз. Даһа дүкан ачдырыб, дашбашчынын да бирини артырмагын нә мәнәсы?!

Э'ЛАН

Ағстафа районунда яшайларә хәбәр верилр ки, ики йүз мин манатлыга гәдәр малы олан китаб мағазини үчүн беш илдән бәри мүнәсиб бир бина тапылмадыгына көрә бүкүндән әтибарән китаб вә дикәр мәдәни маллар ашагыдакы ерләрдә сатылачардыр:

1. Бәдди әдәбийәт—мағазә мүдиринин эвиндә.
2. Дәрс китаблары—дәлләкхананын бөйрүндә.
3. Мәдәни маллар—шәһәр Советинин амбарында.
4. Әлми-күтләви китаблар—МТС-ин емәкханасында.
5. Ушаг китаблары—базардакы чайханада.
6. Дәфтәрхана ләвазиматы—һамамда.

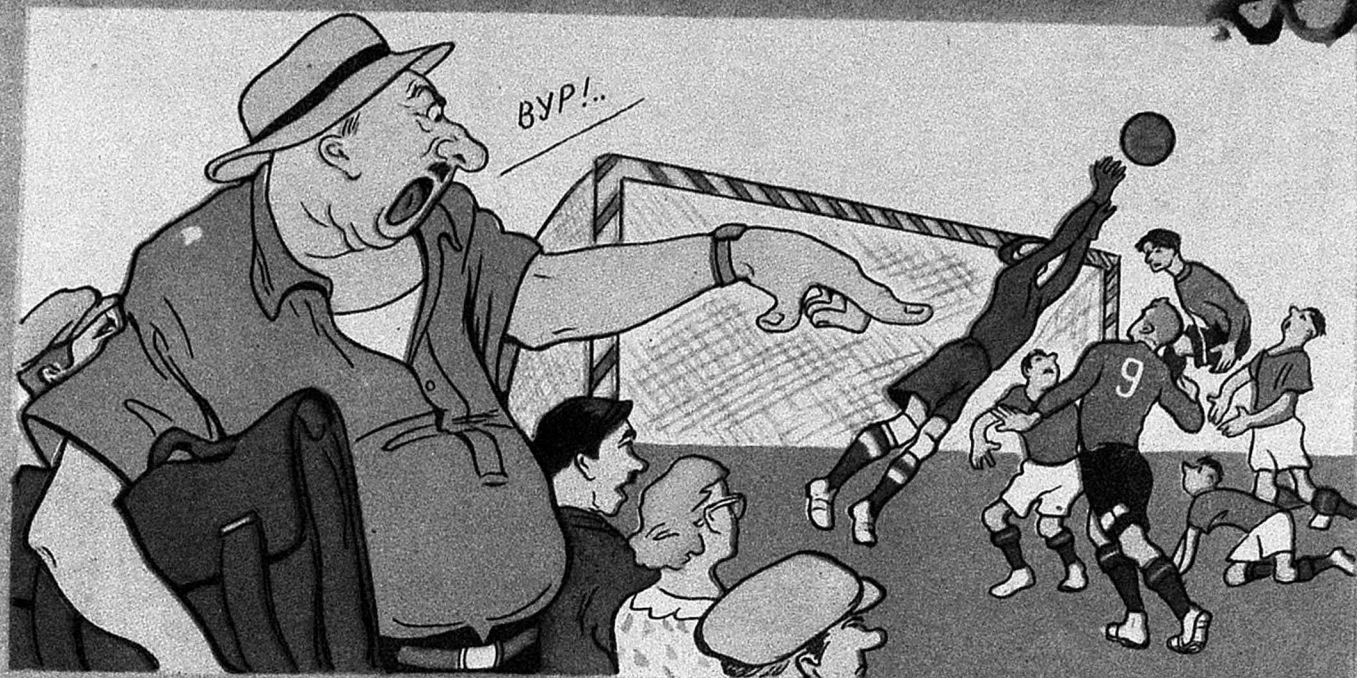
Китабы севин, о, биллик мәнбәидир. Китаб алмага тәләсин!

Сатыш ерләрини унутмайын!

Ағстафа шәһәр ичрайийә комитәси сәдри.

Россам П. ШАНДИН.

Бурада футболчулара көмөк эдирди.

Бурада волейболчулара үрөйи янырды.

Бурада исе спортчулара нә көмөк эледи, нә дә үрөйи янды.